

Allemaal Anders

“Ik wist niet wat autisme betekende. In mijn omgeving, hier en in Afghanistan, kende ik niemand met autisme.”

Project in de kijker:
Buurtopbouwwerk
Biezenhof

De moeilijke weg
naar inclusie in
het onderwijs

Dominique Willaert
over de angst voor
het onbekende

inhoud

column	2/3
prikbord	4
de moeilijke weg naar inclusie in het onderwijs	7
de loopbaan van Hilde	10
project in de kijker: Buurtopbouwwerk Biezenhof	13
Dominique Willaert over de angst voor het onbekende	16
hoe zou het nog zijn met...	19
chapeau voor Deniza Miftari	22
wedstrijd	23

SAAMO West-Vlaanderen vzw
info.west-vlaanderen@saamo.be
www.saamo.be/west-vlaanderen
ondernemingsnummer BE0429.735.932
RPR Gent, afdeling Brugge
kantoren
• Katelijnestraat 27b, 8000 Brugge, 050 39 37 71
• Sint-Amandsstraat 113, 8800 Roeselare, 051 24 29 28
verantwoordelijke uitgever
Tiny Scheipers, Katelijnestraat 27b, 8000 Brugge
werken mee aan dit nummer:
Elie Claeys, Joke Dekoninck, Rubie Derutter, Lieselot Hemeryck, Peter Ketelers, Katrien Laga, Dimitri Lefere, Lieze Pareit, Hilde Van Laere, Rukhsana Zubair
We danken ook alle geïnterviewde personen.
eindredactie
Peter Ketelers en Bernadette Verreth
foto's
SAAMO West-Vlaanderen tenzij anders vermeld
u krijgt SAAMO Magazine voor het eerst in handen?
Dit plezier gunnen we u 2x per jaar!
gratis abonnement
www.saamo.be/west-vlaanderen/magazine/
adreswijziging abonnees
info.west-vlaanderen@saamo.be
volg ons op
facebook.com/SAAMOWestVlaanderen
linkedin.com/company/saamo-west-vlaanderen
youtube.com/@saamowest-vlaanderen

Stel...

Je kan niet langer zijn wie je wil zijn zonder dat dit levensbedreigende risico's met zich meebrengt. Of... in België komt een zelfzuchtige dictator aan de macht waardoor onze vanzelfsprekende democratie op losse schroeven komt te staan. Of... jarenlang negeren politici de klimaatopwarming. Uiteindelijk overstroomt ons hele land.

Het klinkt dramatisch en op zich weinig realistisch. Laten we vooral hopen dat het nooit zover komt, want anders sta je misschien voor een ingrijpende beslissing: een verhuis naar de andere kant van de wereld; naar een land met een andere taal, omgeving, geloofsovertuiging, cultuur en gewoontes. Dan rijst de vraag: in welke mate pas jij je aan aan de tradities en gebruiken van je nieuwe thuis?

Zoek je andere Belgen op of net niet om je integratie zoveel mogelijk kans op slagen te geven?

Blijf je Nederlands praten binnen je gezin? Volg je les om de lokale taal zo vlot mogelijk onder de knie te krijgen?
Verbied je je kinderen om onderling Nederlands te spreken op de speelplaats van hun school?
Draag je kledij die aansluit bij de lokale modetrends?
Draag je een hoofddoek, zoals alle vrouwen in jouw land van bestemming?
Verdiep je je in de geschiedenis en cultuur van het land om de tradities en het verleden beter te begrijpen?
Leer je koken volgens de lokale keuken of blijf je trouw aan de ingrediënten van je thuisland?
Vraag je familie of vrienden om die ene lekkernij, die je zo mist, op te sturen?
Maak jij het elke winterperiode gezellig met een kerstboom in de woonkamer?
Wat doe je als jouw kinderen je vragen om mee te doen met traditionele feesten en gebruiken, net als hun klasgenoten?

Wikken, wegen en overwegen. Niet ja, niet nee, niet zwart, niet wit. Vanzelfsprekendheden verliezen wat van hun evidentie en kleuren krijgen schakering naargelang de rol die je inneemt in een verhaal. Wie we zijn wordt door zoveel meer bepaald dan waar we geboren zijn. Ook leeftijd, gender, inkomen, opleiding, gezinssituatie, beperking, overtuiging of seksuele oriëntatie kleuren hoe we ons bewegen in de samenleving. Diversiteit zit dus niet alleen in 'de ander', maar in ieder van ons.

Lieze Pareit,
stafmedewerker Kwaliteit

Afscheid van Dolorès

Op 21 juli overleed onze geliefde collega Dolorès Pluym.

Dolorès werkte 27 jaar bij SAAMO West-Vlaanderen. Ze was een sterke, zorgzame en geëngageerde collega op wie we altijd konden rekenen. Met haar vakkennis, praktische aanpak en warme persoonlijkheid betekende ze veel voor collega's, vrijwilligers en onze werking. Ook tijdens haar ziekte bleef ze ons inspireren met haar moed, veerkracht en positiviteit. We zullen Dolorès enorm missen, en de warme herinnering aan haar altijd met ons meedragen.

Lees hoe we Dolorès blijven herinneren op www.saamo.be/west-vlaanderen/voor-wel-dolores/

Welkom Koen en Pieter

We verwelkomen twee tijdelijke personeelsleden. Koen Van Overmeiren, van Strategies & Leaders, is onze interim-directeur en aanvullende kracht om de werking beleidsmatig verder op het goede spoor te zetten. Pieter Vanhullebusch versterkt tot eind dit jaar het team Oostende in de Wijkfabriek en de Geriefbieb.

Op bezoek bij klimaatminister De Praetere

Op 13 oktober ging een delegatie van de Klimaatcoalitie op bezoek bij Vlaams minister Melissa Depraetere en bracht de vijf eisen van de succesvolle Klimaatmars in Brussel (11 oktober) nogmaals onder haar aandacht. SAAMO steunt deze eisen, in het bijzonder voor een sociaal-rechtvaardige klimaat- en energietransitie. We vragen een ambitieus klimaatbeleid én maatregelen die maken dat de omslag naar een duurzame samenleving haalbaar en betaalbaar is voor iedereen.

De minister kreeg als urgente reminder voor dat ambitieus klimaatbeleid een potje as uit de Hoge Venen.

Woondialoog en parade in Roeselare

Op 13 oktober organiseerden we met de coalitie 'Dag van verzet tegen armoede' de woondialoog 'Iedereen een (t)huis in Roeselare?' over de nood aan duurzame woonkansen. We brachten verschillende perspectieven samen: de ervaring van mensen met dak- of thuisloosheid, de praktijk van Housing First, het lokale woonbeleid, en de wetenschappelijke blik van Pascal De Decker. Op 17 oktober stapten een honderdtal mensen mee in de Woonparade door de stad. Onder het motto 'EEN SOFA IS GEEN THUIS' maakten zij zichtbaar dat wonen meer is dan een tijdelijk verblijf.

Bekijk de reportage op focus-wtv.be/nieuws/200-mensen-trekken-door-roeselare-voor-betaalbare-woningen

Nieuwe projecten van SAAMO!

Level-UP: digitale ondersteuning voor jongeren in Roeselare

Niet alle jongeren beschikken over voldoende digitale vaardigheden om volwaardig te kunnen deelnemen aan onderwijs, werk en maatschappelijke dienstverlening. Zij lopen een verhoogd risico op uitsluiting en achterstand. Digitale toepassingen zijn vandaag essentieel voor administratie, communicatie, opleiding en sollicitaties. Sommige jongeren beschikken ook niet over eigen digitaal materiaal of ondersteuning.

Level-UP wil jongeren tussen 18 en 24 jaar op een praktijkgerichte en laagdrempelige manier digitale vaardigheden laten ontwikkelen. Er is ook aandacht voor ontmoeting, netwerkvorming en toekomstoriëntatie.

Digitheek: uitleendienst van digitale toestellen

Ons DigiPunt in RSL Op Post is ondertussen een vaste waarde voor iedereen met digitale vragen. Vanaf oktober 2026 breiden we de werking uit met de Digitheek: een uitleendienst van digitale toestellen (laptop, tablet, smartphone).

De Digitheek helpt mensen in een maatschappelijk kwetsbare positie vooruit om te kunnen solliciteren, schoolwerk maken, opleiding te volgen, digitale vaardigheden te oefenen, contact te houden met diensten en online documenten in te vullen.

Door in te zetten op het gebruik van refurbished toestellen krijgt het project een circulaire insteek.

SAAMO-SOL meets Papillon

Met de steun van de Nationale Loterij kunnen we twee energieprojecten aan elkaar koppelen: 'SAAMO-SOL' en 'Papillon'. Bij 20 Papillon-huurders van energiezuinige huishoudtoestellen installeren we stekkerzonnepanelen of een stekkerbatterij, en monitoren gedurende één jaar de opbrengst, het verbruik, en wat het doet met de energiefactuur. Doel is te weten komen of deze oplossingen een echte meerwaarde zijn voor mensen met lage inkomens en hoe we die meer toegankelijk kunnen maken. Zo verlagen én vergroenen we het energieverbruik, en maken we mensen actor in de energietransitie.

Zorgzame Buurt Nieuwpoort

De komende zes jaar ondersteunt opbouwwerker Linde Van de Woestyne de stad Nieuwpoort bij de uitbouw van zorgzame buurten. Ramskapelle bijt de spits af. Nadien komen ook de andere kernen van Nieuwpoort aan de beurt.

Linde: “Dankzij de middelen uit het project Dorpshuizen kunnen we het dorpshuis verder laten groeien tot een actieve ontmoetingsplek en een echte motor voor een warme buurt.”

Samen met het lokaal bestuur en partners zetten we het sociaal beleid om in concrete acties voor de buurt. De acties zijn gericht op het kennen van je rechten en toegankelijke hulpverlening (‘Minder mazen’). En op het versterken van netwerken, ontmoetingskansen creëren en inclusie bevorderen (‘Meer net’).

Nieuwe toekomst voor buurthuis in Kuurne

De sociale woonwijk ‘Spijker en Schardauw’ en het bestaande buurthuis worden grondig gerenoveerd. Dit is een uitgelezen kans om na te denken over wat de buurt nodig heeft en welke rol het nieuwe buurthuis daarin kan spelen. Van september 2026 tot eind 2027 ondersteunt SAAMO het OCMW Kuurne met expertise in participatie en buurtgericht werken. We brengen de buurt en haar netwerk in kaart en luisteren naar sociale huurders, buurtbewoners, vrijwilligers, medewerkers van het lokaal bestuur, verenigingen en andere organisaties. Via gesprekken, bevestigingen en ontmoetingsmomenten verzamelen we

ideeën en noden. Met die input werken we samen aan een toekomstvisie voor het nieuwe buurthuis én een eerste actieplan. Zo zorgen we ervoor dat het

nieuwe buurthuis niet alleen vanbinnen vernieuwd wordt, maar een plek wordt die echt leeft en aansluit bij wat de buurt nodig heeft.

Meer weten over onze visie en tools? Bekijk onze e-publicatie op www.saamo.be/tool/minder-mazen-meer-net-aan-de-slag-met-zorgzame-buurten-2

microfoon

De moeilijke weg naar inclusie in het onderwijs

Elke ouder wil dat zijn kind kansen krijgt. Maar wat als je kind net iets meer ondersteuning nodig heeft? Of als je het schoolsysteem niet kent omdat je zelf in een ander land naar school ging? Bij SAAMO luisteren we naar zulke verhalen. We helpen mensen om te begrijpen wat hen overkomt en we zoeken samen naar een gepaste weg. Soms vinden we die, soms botsen we op structurele drempels. Sofie en Mehr Samin brengen hun verhaal.

Vechten voor een plek

Tegen het advies in

“Het CLB zei van in het begin dat mijn dochter beter naar een school kon gaan waar de ondersteuning voor haar beperking geregeld was”, vertelt Sofie*. Haar dochter Emma* heeft een fysieke beperking. “Maar ik wist wat ze kon. Ze heeft de capaciteiten om het gewone onderwijs te volgen. Ik wilde gewoon dat ze een goede opleiding kreeg, zoals elk ander kind.”

Ze deden veel meer dan ze moesten en soms meer dan ze mochten.

Een school vinden bleek veel moeilijker dan verwacht. “Overal hoorde ik hetzelfde: te veel trappen, moeilijk om met medicatie om te gaan op school, te weinig personeel, de veiligheid op de speelplaats, te veel kindjes in één klas.” Uiteindelijk wou maar één school Emma inschrijven. “Die school ben ik nog altijd dankbaar. Ze zochten samen met mij naar een oplossing telkens er iets was. Ze deden veel meer dan ze moesten en soms meer dan ze mochten.”

Aan die schoolpoort leerden de opbouwwerkers van SAAMO mama Sofie en haar dochter Emma kennen. Zij boden er digitale hulp aan ouders binnen het project Digiparent. Wat begon met een digitale vraag, werd al snel een gesprek over veel meer.

Als de zorg zwaarder wordt

In het tweede leerjaar had Emma meer ondersteuning nodig. Sofie ging minder werken. Er kwamen een verpleegkundige en vrijwilligers voor de speeltijden. Door een nieuw fysiek probleem moest Emma tweemaal per week overdag naar de kinesist. “De juf probeerde die lessen in te halen, maar met de werkdruk in de klas lukte dat niet. Emma miste steeds meer leerstof en moest dubbelen.”

Het volgend schooljaar werd het nog zwaarder. Er waren minder vrijwilligers, er zaten meer kinderen in de klas, en de verpleegkundige was steeds vaker afwezig. “Ik moest altijd klaarstaan. Uiteindelijk ben ik daardoor mijn werk kwijtgeraakt.”

De kine verschoof naar de avonden, zodat Emma geen lessen meer zou missen. “Maar daardoor had ze bijna geen vrije tijd meer. Ze stond onder enorme druk en wij als gezin ook. We zagen onze vrienden steeds minder.”

Geen gelijke kansen

Op het einde van het derde leerjaar kwam het CLB opnieuw met een advies en deze keer was het dwingend: buitengewoon onderwijs. Ook de school kon niet anders dan het advies volgen. “Emma kan het gewone onderwijs aan. Dat heeft ze altijd gekund”, zegt Sofie. “Voor mij zijn dat geen gelijke onderwijskansen.”

**Sofie en Emma zijn schuilnamen. Hun echte namen zijn bekend bij de redactie.*

Durf te vragen

Een onbekende diagnose

Mehr Samin woont met haar man, dochter Shigofa en zoontje in De Panne. In de kleuterklas kreeg ze vaak te horen dat Shigofa moeilijk contact maakte met andere kinderen. De zorgcoördinator verwees het gezin door voor onderzoeken. “We hadden geen auto en moesten telkens op verplaatsing”, vertelt Mehr Samin. “En ik wist niet goed waarom die testen nodig waren. In mijn thuisland bestaat er geen kleuterklas.” De diagnose was autisme. “Ik wist niet wat dat betekende. Hier en in Afghanistan kende ik niemand met autisme.” Haar man werkt onregelmatig en kon zelden mee naar gesprekken. “We dachten: ze is nog jong, het komt wel in orde.”

Praat erover als je iets niet begrijpt. Je moet niet bang of beschaamd zijn omdat je niet alles weet. Durf te vragen.

Een sprong in het onbekende

In de derde kleuterklas bleef het moeilijk voor Shigofa in een grote groep. De school, zorgcoördinator en CLB stelden het buitengewoon onderwijs voor. “Ik schrok”, zegt Mehr Samin. “In mijn land bestaat er maar één soort school. Als kinderen daar niet meekunnen, blijven ze thuis. Ik was bang dat mijn dochter geen toekomst zou hebben.”

Een vertrouwd gezicht

Onderwijsopbouwwerker Rukhsana van SAAMO zag Mehr Samin geregeld aan de schoolpoort en nodigde haar uit voor de ouderwerking en de activiteiten van het Huis van het Kind. Zo groeide het vertrouwen. Ook haar echtgenoot leerde Rukhsana kennen. Omdat zij net als hem Urdu spreekt, kon hij nu ook over de situatie meepraten. Bij het volgende gesprek op school zat hij mee aan tafel en werd alles vertaald. “Als professional moet je niet alleen informatie geven”, zegt Rukhsana. “Je moet eerst begrijpen vanuit welk kader een gezin vertrekt.”

Samen met Rukhsana en de zorgcoördinator bezocht het gezin een school voor buitengewoon onderwijs.

Soms leggen verhalen iets bloot wat één gezin of één school niet kan oplossen. Die structurele ongelijkheden willen we zichtbaar maken

“Dat bezoek heeft alles veranderd”, vertelt Mehr Samin. “We zagen de klassen en hoe ze daar werken. En ik herkende een kindje dat vroeger bij Shigofa in de klas zat. Dat gaf me vertrouwen.” Voor de inschrijving schakelden ze de brugfiguur van het Huis van het Kind in. “Wat betekent ‘je staat op een wachtlijst’? Ik had stress, omdat ik niet wist hoe ik een afspraak moest maken.”

Kleine drempels, grote gevolgen

Soms zijn het praktische dingen die het moeilijk maken. Vorig jaar ging Mehr Samin naar een oudercafé over autisme. “Ik kon maar twintig minuten blijven. Mijn man moest werken, ik had geen opvang en mijn kinderen waren mee. Het was laat, ze moesten naar bed.”

Rust in het hoofd

Vandaag begint Shigofa aan het tweede jaar op haar nieuwe school. “Dat is een pak van mijn hart. Dit jaar heb ik minder stress omdat ik de werking al ken”, lacht Mehr Samin. Voor andere ouders heeft ze één boodschap: “Praat erover als je iets niet begrijpt. Je moet niet bang of beschaamd zijn omdat je niet alles weet. Durf te vragen.”

Luisteren, begrijpen, samen zoeken

Twee mama’s, twee dochters die allebei in het buitengewoon onderwijs terechtkomen. Toch beleefden ze het

heel anders. Mehr Samin kon, met de juiste mensen naast zich, een keuze maken waar ze achter staat. Sofie moest na drie jaar vechten aanvaarden dat het gewone onderwijs haar dochter niet kon dragen, terwijl haar dochter het zelf wél kon. Precies daar wil SAAMO het verschil maken. We beginnen bij luisteren: wat zit er achter het verhaal van een gezin? Welke vragen, angsten en drempels? Daarna zoeken we samen met ouders, scholen en diensten naar een weg die past.

Vaak lukt dat, maar soms leggen verhalen iets bloot wat één gezin of één school niet kan oplossen. Die structurele ongelijkheden willen we zichtbaar maken en aankaarten, zodat het volgende gezin er niet opnieuw op botst.

De loopbaan van Hilde

Binnenkort neemt onze organisatie afscheid van een vaste waarde in het vak. Na een loopbaan van maar liefst 37 jaar trekt opbouwwerker Hilde Van Laere straks de deur van SAAMO achter zich dicht. Het is onmogelijk haar omvangrijke carrière te vatten in dit artikel. Daarom deze kleine ode aan een buitengewone collega met een groot hart voor mensen in een maatschappelijk kwetsbare positie; een rode draad doorheen haar hele loopbaan. Benoit, Lore en Rukhsana vertellen waarom ze zo graag met Hilde samenwerkten.

Van Hilde leerde ik het belang van een gedetailleerde registratie om ten aanzien van het beleid goed te kunnen onderbouwen wat er leeft bij mensen in een kwetsbare positie.

Benoit Sintobin

oud-collega en directeur Woondienst regio Izegem

“Hilde en ik startten onze loopbaan bij het toenmalige TISO (Tielts Instituut Samenlevingsopbouw) in de zomer van 1990. Toen lag de focus van het opbouwwerk op ‘streekontwikkeling’ en Hilde werkte in haar beginperiode mee aan een streekronddrit. We trokken van gemeente naar gemeente om met inwoners te praten over knelpunten in de regio en mogelijke oplossingen.

Daarna werkte Hilde, zorgvuldig en plichtbewust als ze was, aan een aantal gelijkaardige projecten rond ouderen in Tielt, Wingene en Hoogdele. Deze projecten hadden als doel het beleid

beter af te stemmen op de noden en verwachtingen van de ouderen. Toen al had Hilde veel aandacht voor de betrokkenheid van de ouderen zelf.

Op het moment dat ons werkingsgebied verruimde naar Midden-West-Vlaanderen verhuisden we van Tielt naar Rumbeke, waar Hilde nog vele jaren van haar loopbaan zou vertoeven. In die periode maakte het opbouwwerk een evolutie door en kwam de nadruk meer te liggen op ‘armoede en kansengroepen’.

Haar engagement voor mensen in een kwetsbare positie was groot en deze ontwikkeling had zeker een invloed op de beslissing om niet naar haar oorspronkelijke job in het onderwijs terug te keren. Onze samenwerking was

Hilde met de praatwijzergroep

steeds top, we hadden altijd een goed contact. Ook als we elkaar de afgelopen jaren sporadisch ontmoetten, was het contact steeds hartelijk met veel interesse ook voor het leven naast de job.”

Lore Louwagie

medewerker stad Roeselare

“Hilde en ik delen samen een lange historiek. We ontmoetten elkaar een allereerste keer tijdens mijn stage bij LDC Ten Elsberge begin jaren 2000. Toen al was Hilde actief in de wijk Krottegem en het was in diezelfde wijk dat ik haar opnieuw ontmoette. Ik was aan de slag als maatschappelijk werker bij OCMW Roeselare en ging regelmatig langs bij ‘Het Nuttig verzuim’,

een wekelijks ontmoetingsmoment onder lotgenoten. Uit de gesprekken met kamerbewoners bleek de nood aan een laagdrempelig aanspreekpunt en het tijdig inschakelen van hulp- en dienstverlening.

Van Hilde leerde ik het belang van een gedetailleerde registratie om ten aanzien van het beleid goed te kunnen onderbouwen wat er leeft bij mensen in een kwetsbare positie. Op basis van vastgelegde signalen engageerde OCMW Roeselare zich later om de drempels die mensen in kwetsbare posities ervaren ten aanzien van de sociale dienst in kaart te brengen en aan te pakken. Naast acties om de dienstverlening toegankelijker te maken, focusten we op specifieke doelgroepen. We werkten

Hilde met het nuttig verzuim

Hilde met Lore

samen aan nieuwe initiatieven: inloophuis de Kom-Af, Albijeen (oudergroep), Ons Gedacht (participatieve werkgroep) en Praatwijzer (nieuwkomers). Hoewel die initiatieven doorheen de jaren wijzigden of soms zelfs stopten, is de impact ervan na zovele jaren nog steeds voelbaar in het welzijnsbeleid van Roeselare. Merci dus, Hilde!

In haar contact met deelnemers was Hilde uiterst zorgzaam, geduldig en begripvol. Ze heeft de gave om actief te luisteren, wat maakt dat mensen haar al gauw in hun hart sluiten. Ik ken Hilde ook als een echte kuitbijter: hoe ze zich kan vastbijten in iets en daarna op dezelfde nagel blijft kloppen. Daarbij gaat ze steeds uiterst zorgvuldig te werk; half werk afleveren doet ze niet!”

Rukhsana

onderwijsopbouwwerker en collega

“Hilde is één van de eerste collega’s die ik leerde kennen toen ik startte bij SAAMO in 2023. Het contact voelde onmiddellijk vertrouwd; alsof we elkaar al veel langer kenden. Al snel ontdekten we raakpunten: onze kijk op mensen, onze interesse in diversiteit, en onze gedrevenheid om ouders sterker te maken.

Wat was het fijn hoe Hilde mij, als nieuwe collega, onmiddellijk meenam in haar werk. Haar uitnodiging om deel uit te maken van de werkgroep Diversiteit (ja, natuurlijk zag ik dat zitten!) zorgde er mee voor dat ik mijn plek vond binnen de organisatie. Door het enthousiasme van Hilde bouwden we de afgelopen jaren aan een stevige basis voor het thema

Hilde in de werkgroep diversiteit met Lieze en Rukhsana

diversiteit. Het samen nadenken, zoeken en creëren brachten steeds energie, plezier en verbinding.

Ook onze onderlinge momenten als collega’s werkten motiverend: onze ontspannende wandelingen door Brugge, samen de rust opzoeken tijdens de middagpauze, onze gesprekken waarin we poogden de wereld rondom ons wat beter te begrijpen. Wat ben ik dankbaar dat ik Hilde, met haar warme persoonlijkheid en gouden hart, mocht leren kennen.

Haar wijsheid en levenservaring brachten me steeds nieuwe inzichten. Hilde heeft niet enkel mijn tijd bij SAAMO mee kleur gegeven, evengoed heeft ze mij als mens op een mooie en positieve manier verrijkt. Ik hou haar graag dicht bij mij en ben ervan overtuigd dat we elkaar regelmatig blijven zien.”

Door het enthousiasme van Hilde bouwden we de afgelopen jaren aan een stevige basis voor het thema diversiteit. Het samen nadenken, zoeken en creëren brachten steeds energie, plezier en verbinding.

Project in de kijker

Buurtopbouwwerk Biezenhof

Katrien op huisbezoek

van ontmoeting naar verbinding

Een sterke buurt begint bij mensen die elkaar kennen. Bij een buur die spontaan een handje helpt, ouders die elkaar via hun kinderen ontmoeten, of bewoners die tijd maken voor een gesprek.

Maar echte verbinding gaat verder dan elkaar ontmoeten. In een diverse buurt leven mensen met verschillende ervaringen, achtergrond en verwachtingen. Wat voor de ene vanzelfsprekend is, kan voor de ander helemaal anders aanvoelen. Soms zorgt dat voor onbegrip, afstand of wrijving. Ook die gesprekken willen we niet uit de weg gaan. Met het buurtopbouwwerk in de Roeselaarse wijk ‘Biezenhof’ wil

SAAMO ruimte creëren voor bewoners om elkaar beter te leren kennen en om te praten over wat soms schuurt. Door nieuwsgierig te zijn naar elkaars verhaal en de eigen kijk op dingen in vraag te durven stellen, kunnen we van elkaar leren en samen zoeken naar manieren om goed met verschillen om te gaan.

Eerst luisteren, dan samen verder

In de zomer en het najaar van 2025 trokken opbouwwerkers Katrien en Hilde de wijk in. Ze gingen van deur tot deur en spraken met meer dan 100 bewoners. Ze luisterden naar wat er leeft, verzamelden signalen en koppelden die terug via een buurtkrantje. Ze gingen ook in gesprek met organisaties en sleutelfiguren en verzamelden cijfers over de wijk.

Het aanbod in de wijk is beperkt, de aansluiting met het stadscentrum is niet altijd vanzelfsprekend, en de hulp- en dienstverlening is niet door iedereen goed gekend.

Tamkin en Marjan

Biezenhof is een diverse buurt met bewoners van alle leeftijden, verschillende achtergrond en verhalen. Mensen kennen elkaar niet altijd en soms is er een gevoel van afstand of wantrouwen. Ook ervaren bewoners meerdere drempels in hun dagelijks leven. Het aanbod in de wijk is beperkt, de aansluiting met het stadscentrum is niet altijd vanzelfsprekend, en de hulp- en dienstverlening is niet door iedereen goed gekend. Katrien en Hilde hoorden ook veel positieve verhalen over kleine ontmoetingen waarbij burens elkaar helpen, aanspreken of iets voor elkaar betekenen. Die momenten van verbinding zijn een belangrijke basis om op verder te bouwen.

Ik vind het fijn om samen met medebewoners in gesprek te gaan en elkaar zo beter te leren kennen. We kunnen volgens mij veel leren van elkaar.

Zulikhan en Patricia

Verbinding begint dichtbij

Katrien en Hilde: “Met de signalen die we kregen zijn we samen met bewoners en partners aan de slag gegaan. We willen werken aan een buurt waarin mensen elkaar kennen, elkaar weten te vinden, en ruimte ervaren om samen initiatief te nemen.”

Patricia is een bijzonder hulpvaardige en vriendelijke buurtbewoonster. Ze staat graag klaar voor haar burens en helpt waar ze kan. Zo bouwde ze een fijne band op met buurvrouw **Zulikhan**. Ze nemen vaak de tijd voor een babbel, en Patricia neemt met plezier de jongste telg van het gezin mee op uitstap of naar het speelplein in

Ikram en Tanvir

de wijk. Voor Patricia hoeft verbinding niet ingewikkeld te zijn: “Met elkaar praten, vriendelijk zijn en helpen waar nodig: daar begint het volgens mij mee.”

Ook **Tamkin en Marjan** tonen hoe waardevol een ontmoeting kan worden. De twee mama's leerden elkaar kennen via hun kinderen. Tamkin is afkomstig uit Afghanistan en werkt op de school. Bij hun kennismaking bood Marjan spontaan aan om te helpen wanneer dat nodig zou zijn. Intussen ontmoeten ze elkaar regelmatig op het speelplein. “Terwijl de kinderen samen spelen, nemen wij graag de tijd om wat bij te praten.” Wat begon als een toevallige ontmoeting groeide uit tot een mooie vriendschap.

Ikram is een jonge twintiger die vol enthousiasme haar job als zorgleerkracht combineert met studie. In haar vrije tijd tovert ze de lekkerste gebakjes tevoorschijn. Ze vindt het fijn dat er zoveel verschillende mensen in de wijk wonen. Die diversiteit ziet ze als een meerwaarde. Ze kwam met plezier naar één van onze activiteiten om mee te praten over het samenleven in de wijk. “Ik vind het fijn om samen met medebewoners in gesprek te gaan en elkaar zo beter te leren kennen. We kunnen volgens mij veel leren van elkaar.”

Drie verhalen, drie ontmoetingen, en telkens diezelfde kracht: wanneer mensen ruimte krijgen om elkaar te

leren kennen, ontstaat er iets. Soms een vriendschap, soms een helpende hand, soms gewoon meer begrip en vertrouwen. Zo wordt een buurt sterker: als bewoners iets voor elkaar kunnen betekenen: ervaring, kennis, tijd, een talent of gewoon de bereidheid om er voor iemand te zijn. Precies die ruimte voor échte verbinding is een belangrijke ambitie van het buurtopbouwwerk.

Samen verder

Nog tot eind 2027 experimenteren we samen met de bewoners met vormen van ontmoeting en samenwerking.:

- Samen koken, breien of haken in combinatie met een bezoek aan het nabijgelegen dienstencentrum.
- Op pad in de wijk met de Babelkarre van dienstencentrum JEUN.
- Verbindende verhalen en wintermarkt met een projectgroep van laatstejaarsstudenten van de middelbare Burgerschool in Roeselare.
- De dialoog tussen jong en oud stimuleren en werken aan meer begrip voor elkaar, in samenwerking met buurtpartners en de scholen.
- Een sociaal-artistiek traject over 'gelijkheid, respect en samenleven in diversiteit' met als apotheose 21 maart, 'Dag tegen Racisme en Discriminatie'.
- Zo bouwen we in Biezenhof stap voor stap aan een buurt waar verschillen er mogen zijn, talenten ruimte krijgen, en mensen meer voor elkaar kunnen betekenen.

Want soms begint een sterke buurt gewoon met elkaar écht leren kennen.

Hoe overwinnen we de angst voor het onbekende?

Dominique Willaert is auteur en opiniemaker. In zijn boeken en essays schrijft hij over democratie, polarisering en de gevaren van extreemrechts. Voor zijn werk baseert hij zich op zijn vele gesprekken met mensen in een maatschappelijk kwetsbare positie. In dit interview vragen we Dominique hoe technologie (social media, algoritmes en AI) een invloed heeft op onze manier van omgaan met diversiteit in de samenleving.

Waarom heeft een deel van de bevolking het moeilijk met die toenemende diversiteit?

Vlaanderen heeft doorheen de tijd enkele migratiegolven meegemaakt: arbeidsmigratie, vluchtelingen, recente migratie uit conflictgebieden (Syrië, Oekraïne) ... Die migratie zorgt voor een grote demografische verandering. Ik ken wijken waar de bevolkingssamenstelling veranderd is naar 50% nieuwkomers. Het is normaal dat de autochtone bevolking het moeilijk heeft met die verandering.

Angst voor het onbekende is een biologische reflex, dat is nog niet

Angst voor het onbekende is een biologische reflex, dat is nog niet hetzelfde als racisme.

hetzelfde als racisme. Dat mag je trouwens ook breder zien dan angst voor nieuwkomers. Ook weerstand tegen de LGBTQ+-gemeenschap komt voort uit diezelfde reflex.

Naast die natuurlijke neiging, zijn er ook externe factoren die dat angstgevoel versterken. Onderzoek toont aan dat mensen in een sociaaleconomisch kwetsbare positie vatbaarder zijn voor gevoelens van angst en onzekerheid.

Economische instabiliteit geeft extreemrechts dus een goede voedingsbodem om hun gedachtegoed te verspreiden.

Hoe haalt extreemrechts voordeel uit die angstgevoelens?

Ik maak het onderscheid tussen twee vormen. Er is reële angst, angst die gegrond is in een eigen ervaring van de leefwereld. Zo kan je angstig zijn als je langs een groep luidruchtige jongeren wandelt.

Maar ik zie ook steeds meer imaginaire angst: angst die gebaseerd is op foute of onvolledige informatie.

Tijdens de oorlog in Syrië werden videobeelden gemaakt van grote groepen mensen op de vlucht. Die beelden op zich zijn nog niet

noodzakelijk gemanipuleerd. Ze worden wel regelmatig 'gerecycled': ze worden losgekoppeld van hun werkelijke context en er wordt een ander verhaal mee verteld. Zo wordt er een bericht geschreven en gedeeld dat doet uitschijnen dat deze vluchtelingen op weg zijn naar Europa, terwijl ze zich in werkelijkheid binnen Syrië verplaatsen, of naar buurlanden. Dat is maar één voorbeeld van hoe een verhaal herschreven kan worden om verontwaardiging aan te wakkeren.

Analytici en psychologen weten al langer dat berichten op sociale media die negatieve gevoelens oproepen, zoals woede of angst, veel interactie

opleveren: veel likes, veel reacties, veel clicks. Algoritmes van sociale media versterken die dynamiek: een bericht dat veel reactie krijgt zal op zijn beurt nog sneller verspreid worden. Extreemrechtse bewegingen spelen daar handig op in en verspreiden bewust berichten en boodschappen die een sterke reactie uitlokken.

Hoe weet een extreemrechtse organisatie welk bericht bij mij een hevige reactie zal uitlokken?

Wanneer je aankopen doet op bol.com, een reis boekt via booking.com, ... worden allerlei gegevens van je verzameld. Die gegevens vertellen iets

Op technologisch vlak moeten AI en algoritmes gereguleerd worden. Steeds meer oud-medewerkers van AI-bedrijven waarschuwen voor het einde van de mensheid als er niet wordt ingegrepen.

over je persoonlijke voorkeuren, waar je snel of hevig op zal reageren, ... Die gegevens worden massaal opgekocht door extreemrechts. Er wordt een psychologisch profiel gemaakt van jou als gebruiker.

Een voorbeeld uit de Verenigde Staten: Conservatieven kunnen gegevens kopen en die verwerken tot zo'n profielen. Daaruit kunnen ze opmaken dat in Texas een grote groep mensen gekant is tegen een verbod op fossiele brandstof. Dan kan je een bericht opmaken dat je politieke tegenstander een verbod op fossiele brandstof wil. Dat bericht laat je dan verschijnen bij inwoners van Texas.

De werking van algoritmes kan dus ons wereldbeeld beïnvloeden, maar AI zal dat waarschijnlijk nog versterken?

De taken die ik hierboven omschreef, data-analyse en het opmaken van profielen, worden nu al door AI uitgevoerd. Maar de tool wordt ook steeds meer gebruikt om afbeeldingen te manipuleren of volledig fictieve beelden te genereren. De beelden die Trump soms deelt (bv. Trump als Jezus) zijn daar een eerder lachwekkend voorbeeld van, en het is erg duidelijk dat die afbeeldingen kunstmatig gemaakt zijn. Maar je kan natuurlijk ook foto's bewerken om mensen een vals verhaal te doen geloven.

Hoe kunnen we ons als maatschappij beschermen tegen de risico's van deze technologieën?

Op technologisch vlak moeten AI en algoritmes gereguleerd worden. Steeds

meer oud-medewerkers van AI-bedrijven waarschuwen voor het einde van de mensheid als er niet wordt ingegrepen. Eén van de gevaren die ze aanhalen is het gebruik van AI bij het ontwikkelen van chemische of biologische wapens. Regulering is één ding, maar volgens mij wordt AI best genationaliseerd. Techbedrijven krijgen op dit moment heel veel vrijheid om te experimenteren met hun modellen en toepassingen, zonder daar veel verantwoording voor af te moeten leggen. Maar voor technologie met zo'n maatschappelijke impact is democratische controle een noodzaak.

Hoe zorgen we ervoor dat ons wereldbeeld niet wordt bepaald door algoritmes en AI?

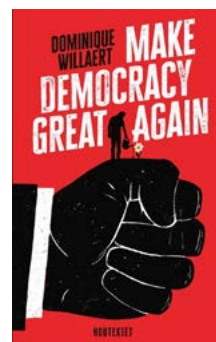
Ik geloof sterk in het belang van 'belichaamde relaties'. We moeten terug écht in contact treden met elkaar. We moeten het daarom niet altijd eens zijn met elkaar. Het mag soms eens schuren. Maar we hebben die echte ervaringen en gesprekken nodig als tegengewicht tegen de geconstrueerde of gemanipuleerde verhalen die we online te zien krijgen.

En hoe overwinnen we onze angst voor het onbekende?

Integratie wordt vaak vanuit één richting bekeken. Zelf ben ik er bijvoorbeeld van overtuigd dat een goede beheersing van het Nederlands cruciaal is om te integreren. Het stelt je in staat om sneller werk te vinden, een sociale kring op te bouwen, ... Op dat vlak doen nieuwkomers dus zeker best inspanningen, maar de

verantwoordelijkheid voor integratie ligt niet alleen bij hen.

Als maatschappij moeten we ook rekening houden met de ontvangende gemeenschap. De overheid heeft de verantwoordelijkheid om goed te kaderen hoe bepaalde groepen hier terecht komen, hoe bepaalde demografische veranderingen tot stand komen. Ik zie daar bijvoorbeeld een rol weggelegd voor het opbouwwerk. In Roeselare arriveren op dit moment heel wat mensen uit India, Portugal en Brazilië. In Vlaanderen is er een tekort aan verplegend personeel, en deze mensen komen dit werk bij ons doen. Als je dat verhaal uitlegt, begrijpen mensen bijvoorbeeld beter waarom ze plots meer Portugees op straat horen.

In zijn nieuwste boek, 'Make Democracy Great Again', formuleert Dominique tien voorstellen om de democratie te beschermen tegen autoritaire leiders. Het boek is online te koop of bij verschillende boekhandelaars.

Hoe zou het nog zijn met...

Ali en de Praatwijzer

We leerden Ali kennen als deelnemer van Praatwijzer. Later werd hij er vrijwilliger en nog later medewerker bij Praatwijzer in dienst van stad Roeselare.

Praatwijzer wil mensen met een migratieachtergrond helpen en stimuleren om hun weg te vinden in een nieuwe stad. Concreet betekent dit: aanbieden van oefenkansen Nederlands in groepsverband, ontmoetingskansen (ook met Belgen), en anderstaligen de weg wijzen naar diensten en organisaties in de stad (bv. samen naar de bib, Ecovelo, of de vrijetijdswinkel).

Praatwijzer startte als een initiatief van SAAMO en stad Roeselare (2017 tot 2021). In 2022 werd het project verzelfstandigd en wordt nu verdergezet door FMDO (Federale Mondiale en Democratische Organisaties vzw) in samenwerking met de stad Roeselare.

Sinds vier jaar werkt Ali als 'toeleider in diversiteit' voor de stad en ondersteunt hij mensen met een migratieachtergrond individueel in hun zoektocht naar

diensten en organisaties die hen kunnen vooruithelpen.

Ali: "Er zijn heel wat linken tussen mijn huidige job en Praatwijzer. Ik werk dan ook nauw samen met Praatwijzer en verwijs mensen door. Ik kan hen motiveren vanuit mijn eigen ervaring met Praatwijzer, en indien nodig kan ik ook overschakelen naar het Arabisch.

Mijn boodschap voor mensen met een migratieachtergrond is: geef jezelf de tijd om stappen vooruit te zetten. Dat kan je niet alleen. Zoek diensten, organisaties die je vooruit kunnen helpen. Probeer dingen uit en werk naar een doel toe. Blijf dromen.

Aan organisaties, werkgevers, stadsgenoten vraag ik: geef ons tijd om onze weg te vinden in een nieuw land en een nieuwe stad. Als anderstalige persoon moet je altijd méér je best doen, jezelf bewijzen, bevestigen dat je die talenten wel degelijk hebt. Dat werkt soms ontmoedigend. Geef ons de kans om onze ervaring en talenten te tonen. Bekijk mensen met een migratieachtergrond als mens, en oordeel niet te snel."

Ali werkte mee aan een inspiratiefilm van Praatwijzer (2021): www.saamo.be/tool/inspiratiefilm-praatwijzer

We verbinden mensen met het gevoel dat ze erbij horen. Want erbij horen is immers geen luxe. Het is een basisbehoefte van ieder mens.

Buurtwerking Tielt

Hoe leuk is dat! Uitgenodigd worden voor een feestje van een project waar je als SAAMO mee aan de wieg stond. In de zomer vierde de buurtwerking in Tielt (wijk Dierdonck-Zwarte gevels) zijn 10-jarig bestaan met als kers op de taart de erkenning als welzijnsschakel.

Het werd een gezellig buurtfeest op een stralende julidag met een receptie, een BBQ, en animatie voor de kinderen. We trokken er naartoe met een aantal SAAMO-(ex-)collega's die de buurtwerking mee hebben ondersteund. Het was een fijn weerzien met bekende

gezichten maar ook heel veel nieuwe gezichten. De buurtwerking blijft evolueren en dat is super om te zien. De weg is niet altijd gemakkelijk maar met zoveel warm engagement is de toekomst verzekerd.

De nieuwe naam van de welzijnsschakel is 'Al Te Goare Vorut'. De voorzitter legt uit wat dit betekent. "We willen mensen blijven verbinden met elkaar, met kansen en met hoop. En vooral: we verbinden mensen met het gevoel dat ze erbij horen. Want erbij horen is immers geen luxe. Het is een basisbehoefte van ieder mens."

Het naaiatelier in Harelbeke

We spoelen even terug naar 2015. In het buurtopbouwwerk van Harelbeke start een naaiatelier. Een bont gezelschap van dames schuift aan. Elk met hun eigen verhaal, talenten en verwachtingen. De ene kan al vlot overweg met naald en draad, de andere moet nog zoeken naar de juiste steek. Maar snel is duidelijk dat hier meer gebeurt dan enkel naaiwerk.

Terwijl stoffen worden geknipt en draden door de naald gaan, ontstaan er tal van verbindingen. Nederlands wordt geoefend zonder dat het als les aanvoelt.

Een eerste stap richting vrijwilligerswerk wordt gezet. Een talent dat jarenlang verborgen bleef, krijgt ruimte. En soms begint een nieuw contact heel eenvoudig met een vraag als: "Hoe doe jij dat?"

Misschien is dat wel de grootste kracht van deze plek: aan de tafel doen verschillen er even niet zo toe. Waar je geboren bent, hoe je gezin eruit ziet, welke job je hebt of welke weg je al hebt afgelegd: het verdwijnt naar de achtergrond wanneer je samen aan iets werkt. Door samen iets te maken ontstaat ruimte om elkaar te leren kennen.

Tien jaar later bestaat het naaiatelier nog altijd, met vele nog bekende en ook nieuwe gezichten. Maar de essentie blijft

dezelfde: het is een plek waar mensen zichzelf kunnen versterken én iets kunnen betekenen voor een ander.

De naaimachines zijn het middel. Verbinding is het echte maatwerk. SAAMO West-Vlaanderen was van 2013 tot 2022 actief in Harelbeke als partner van de stad en het Huis van Welzijn voor het project buurtopbouwwerk in de centrumwijk. Het naaiatelier was één van de realisaties die we van onderuit mee hebben opgestart. Wat startte als een pop-up initiatief eind 2015 is uitgegroeid tot een sterke laagdrempelige plek waar mensen via een gemeenschappelijke interesse samenkomen en terecht kunnen voor toeleiding, informatie, kennismaking en netwerking, een oefenkans Nederlands.

Chapeau voor Deniza Miftari

Opgroeien tussen twee werelden

Met de trofee Chapeau zet SAAMO een opmerkelijk initiatief, een straffe organisatie of een kleine held in de kijker. Deze keer gaat de trofee naar Deniza Miftari, voor haar beklijvende debuutboek Tussenin.

Deniza Miftari vluchtte als zesjarige samen met haar familie uit Kosovo naar België. In Tussenin vertelt ze haar persoonlijk verhaal over opgroeien tussen twee werelden. Ze schrijft openhartig over migratie, identiteit, familie en de zoektocht naar een plek die helemaal als thuis voelt.

Miftari, die vandaag als inclusie-expert werkt, kijkt niet alleen terug op haar eigen ervaringen. Ze onderzoekt ook hoe het leven in de diaspora doorwerkt binnen een gezin en van generatie op generatie. Wat betekent het om ergens geboren te zijn maar je tegelijk verbonden te voelen met een andere plek? En hoe geef je vorm aan je identiteit wanneer je voortdurend tussen verschillende werelden beweegt?

Met Tussenin maakt Miftari ruimte voor verhalen die te weinig worden gehoord.

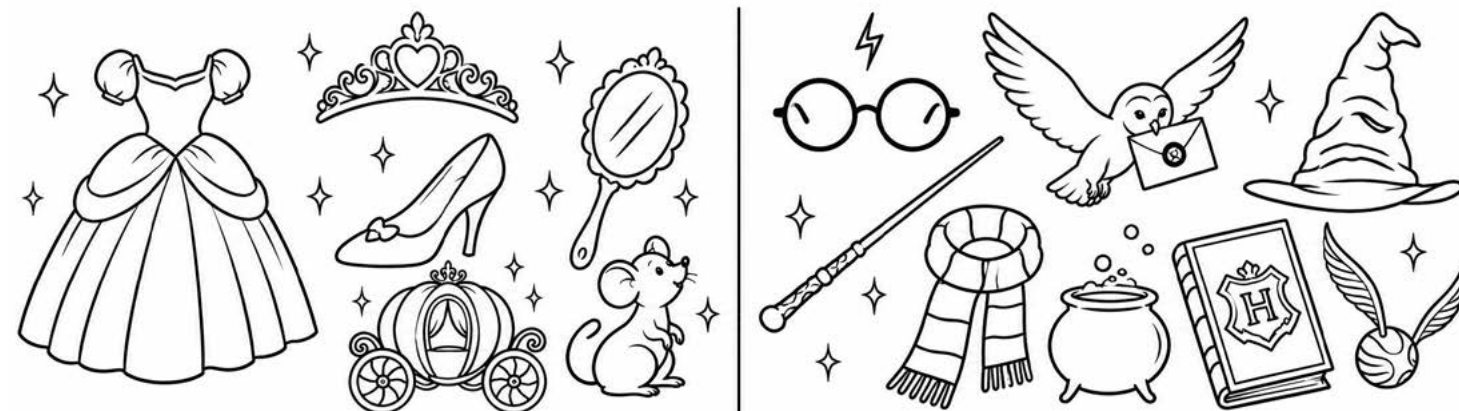
Ze nodigt de lezer uit om voorbij hokjes en labels te kijken en toont dat identiteit nooit één eenvoudig verhaal is.

Daarom zegt SAAMO: "Chapeau Deniza!" Voor de moed om haar verhaal te delen, voor de herkenning die ze anderen biedt, en voor de manier waarop ze met haar boek het gesprek over migratie, identiteit en inclusie opent.

Deniza Miftari: "Een samenleving wordt niet sterker wanneer iedereen zich op dezelfde manier aanpast, maar wanneer er ruimte is voor verschillende verhalen, ervaringen en manieren van leven en we elkaar daarin kunnen ontmoeten. Dat is ook wat ik met Tussenin hoop te doen: niet alleen mijn verhaal vertellen, maar ruimte maken voor gesprekken die we soms liever uit de weg gaan."

Wedstrijd

Ze zijn anders. En toch...

Assepoester en Harry Potter leven in totaal verschillende werelden. Maar wat hebben ze met elkaar gemeen?

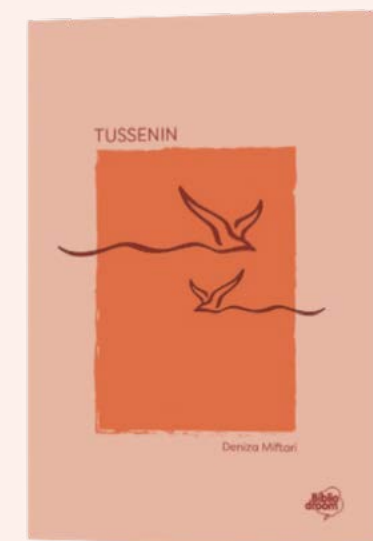
Vind jij 3 dingen die hen verbinden?

Tip: Kijk niet alleen naar hun uiterlijk. Denk ook aan hun verhaal, hun talenten en wat ze voor anderen betekenen.

Want diversiteit gaat niet alleen over verschillen. Het gaat ook over wat mensen samenbrengt.

SMS je antwoord en je naam vóór 1 januari naar 0484 67 43 44 of bezorg je oplossing aan een opbouwwerker.

De inzending met het knapste antwoord wint het boek Tussenin van Deniza Miftari.

Ga naar www.saamo.be/west-vlaanderen en kom meer over ons te weten.